

Forslag

til

Lov om Statens Uddannelsesstøtte.

Fremsat den 19. oktober 1977 af *Freddy Madsen* (DKP), *Tove Jørgensen* (DKP)
og *Ib Nørhøvd* (DKP).

Kapitel 1.

Lovens område.

§ 1. I henhold til denne lov yder staten efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, støtte til elever og studerende, der efter undervisningspligtens ophør gennemgår en offentligt anerkendt uddannelse i eller, efter særlige regler, uden for Danmark.

§ 2. Støtten ydes i form af stipendier og statslån, der er rentefri i uddannelsestiden og forrentede efter uddannelsens afslutning.

Stk. 2. Stipendierne ydes afhængigt af ansøgerens økonomiske forhold, mens statslånene ydes uafhængigt af disse forhold.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler for, i hvilket omfang der skal tages hensyn til ansøgerens, evt. ægtefælles og forældres indtægts- og formueforhold ved tildeling af stipendier.

Stk. 4. Statens Uddannelsesstøtte udreder stempelafgiften for statslånene. Disse forrentes efter uddannelsens afslutning med 1 pct. over den af den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto.

§ 3. Til elever under 18 år ydes støtten udelukkende i form af stipendier.

Stk. 2. Til elever, der er fyldt 18 år, samt til studerende ydes støtten i form af stipendier og statslån.

Kapitel 2.

Administration.

§ 4. Administrationen af uddannelsesstøtten varetages af en institution under undervisningsministeriet, Statens Uddannelsesstøtte, der ledes af en direktør.

Stk. 2. Til bistand for Statens Uddannelsesstøtte nedsættes der ved de enkelte uddannelsesinstitutioner stipendienævner, hvori repræsentanter for lærere og uddannelsessøgende skal have sæde.

§ 5. Undervisningsministeren nedsætter rådet for uddannelsesstøtten, der består af en formand og 17 andre medlemmer. Blandt medlemmerne, som beskikkes for et tidsrum af 4 år, skal der være personer med særligt kendskab til støtte til uddannelsessøgende, de uddannelsessøgendes økonomiske og sociale forhold, støttens statsfinansielle betydning samt uddannelsesforhold i almindelighed.

Stk. 2. Rådet har til opgave at rådgive undervisningsministeren og Statens Uddannelsesstøtte.

§ 6. Afgørelser truffet af Statens Uddannelsesstøtte kan indbringes for ankenævnet for uddannelsesstøtten, der træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 2. Ankenævnet består af en dommer som formand og to andre medlemmer, der har særligt kendskab til uddannelsesstøtte. Medlemmerne beskikkes af undervisningsministeren for et tidsrum af 4 år.

§ 7. Undervisningsministeren bestemmer forretningsområdet for Statens Uddannelsesstøtte og for rådet for uddannelsesstøtten og kan fastsætte forretningsordenen for rådet og for ankenævnet.

Kapitel 3.

Oplysningspligt, sanktioner og umyndiges lånoptagelser.

§ 8. Uddannelsessøgende, der søger støtte, skal meddele alle oplysninger om deres økonomiske og uddannelsesmæssige forhold, som er af betydning for støttetildelingen, og om senere ændringer i disse forhold.

Stk. 2. Meddelelser om uddannelsessøgende urigtige eller mangelfulde oplysninger om de i stk. 1 nævnte forhold, eller undlader han at give meddelelse om ændringer heri, kan

Statens Uddannelsesstøtte kræve beløb, der med urette er oppebåret, tilbagebetalt. Statens Uddannelsesstøtte kan endvidere bestemme, at den pågældende i en vis periode eller for stedse skal være udelukket fra at modtage støtte. Det samme gælder, såfremt den uddannelsessøgende har overtrådt vilkår for tidligere modtaget støtte.

§ 9. Såfremt værgen for en uddannelsessøgende uden rimelig grund nægter at godkende optagelse af lån efter § 2, kan justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil, tillade, at lånet optages.

§ 10. Kan en uddannelsessøgende ikke opnå forældrenes tilladelse til, at skattevæsenet meddeler oplysninger om disses indtægts- og formueforhold til brug for ansøgning om uddannelsesstøtte, kan Statens Uddannelsesstøtte kræve sådanne oplysninger hos skattevæsenet.

Kapitel 4.

Regulering af bevillinger og støtteordningens udbygning.

§ 11. Statens bevillinger til stipendier og statslån efter denne lov reguleres på de årlige bevillinger i forhold til stedfundne ændringer i antallet af uddannelsessøgende og i

reguleringspristallet samt forældreindkomsterne.

§ 12. Undervisningsministeren bemyndiges til på grundlag af årlige merbevillinger til uddannelsesstøtte efter denne lov at iværksætte en etapevis gennemførelse af en generel støtteordning, der sigter mod ved stipendier i fuldt omfang at dække de uddannelsessøgendes faktiske leveomkostninger.

Kapitel 5.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

§ 13. Stipendier til elever i 10. skoleår ved statsskoler, kommunale skoler, private realskoler, gymnasieskoler samt friskoler ydes af kommunerne. Staten yder tilskud til de afholdte udgifter, for så vidt stipendier modtagerne er over den undervisningspligtige alder.

§ 14. Loven træder i kraft den 1. august 1978.

Stk. 2. Lov nr. 113 af 9. april 1975 om Statens Uddannelsesstøtte ophæves.

Stk. 3. I lov om børnetilskud og andre familiedydelser, jfr. lovbekendtgørelse nr. 531 af 29. oktober 1976, som ændret senest ved lov nr. 486 af 14. september 1977, ophæves kapitel 2 (ungdomsydelse) (§§ 5-8).

Bemærkninger til lovforslaget.

Til § 1.

Paragraffen er ændret således, at den svarer til formuleringen i den gamle lov (lov nr. 262 af 4. juni 1970), dog således at ordene „mindre bemidlede“ fra den gamle lov er fjernet.

Erfaringerne med den i 1975 gennemførte ungdomsydelse viser dels, at et absolut utilstrækkeligt antal elever får uddannelsesstøtte, og dels at støtten i de fleste kommuner ligger under de 7.400 kr., der i forvejen er en forringelse i forhold til de børnetilskud og den stipendiestøtte, gruppen 16-18-årige tidligere kunne modtage.

Ordene „mindre bemidlede“ fra den gamle lov er fjernet, idet staten principielt bør sikre alle økonomisk dækning og omfanget af denne bevilling dels må fastsættes i loven og dels i de efterfølgende bevillinger.

Til § 2.

Paragraffen er ændret således, at den medfører afskaffelse af de nuværende STG-lån, dvs. at uddannelsesstøtten ydes på 2 måder:

1. Stipendiestøtte, der omfatter alle uddannelsessøgende, samt
2. Statslån, der er rentefri i uddannelsestiden, og som ydes til alle studerende og elever over 18 år og her udgør maksimum 50 pct. af den opnåelige uddannelsesstøtte.

Den maksimalt opnåelige uddannelsesstøtte fastsættes således, at den dækker de uddannelsessøgendes faktiske leveomkostninger (p.t. 30.000 kr.), dog således at der skelnes mellem over og under 18-årige.

Under 18-årige kan således kun modtage 50 pct. af den maksimalt opnåelige uddannelsesstøtte, og denne støtte ydes alene i stipendier.

Til § 3.

Er hentet fra den gamle lov og uddyber støttegrupperne, der er omtalt i § 2. Er indføjet inden kap. om administration.

Til § 4.

Svarer til den gældende lovs § 3.

Til § 6.

Svarer til den gamle formulering, hvilket indebærer, at den begrænsning af ankenævnets arbejdsområde, der er indføjet i den nuværende lovs § 5, stk. 1, ophæves, og at ankenævnet dermed kan behandle samtlige sager, der indbringes.

Til § 7, 8, 9 og 10.

Svarer til den gældende lovs §§ 7, 8, 9 og 10.

Til kapitel 4.

Kapitel 4 i den gældende lov, der slår den tidligere lovs to kapitler om støtteordningens regulering og udbygning sammen i ét kapitel og én paragraf, foreslås ændret til 2 paragraffer (§§ 11 og 12).

Til § 11.

Svarer til den gældende lovs § 10, stk. 1, dog med den tilføjelse, som vedrører indkomstudviklingen i forældreindkomsten, der medtages som en størrelse, der årligt justeres, således at den svarer til den stedfundne indkomstudvikling. Forældreindtægtsgrænsen ændres fra 55.000-110.000 til 80.000-120.000.

Til § 12.

Paragraffen vedrører støtteordningens udbygning, og formuleringen er hentet fra den gamle lovs § 12, dog med den ændring, at den tidligere formulering „i rimeligt omfang at dække de uddannelsessøgendes nødvendige leveomkostninger“ er ændret til „i fuldt omfang at dække de uddannelsessøgendes faktiske leveomkostninger“. Formålsformuleringen indebærer således en gradvis udbygning af uddannelsesstøtten, til den sikrer fuld dækning for faktiske leveomkostninger for et ungt menneske.

Endvidere ligger der i tillægsformuleringen en præcisering af, at den gradvise afskaffelse af statslånene sker sammenhængende med fuld udbygning af stipendiestøtten.

En sådan gradvis omlægning af bevillingerne må ske inden for en nærmere fastsat tidsperiode og sammenhængende med, at der sker en øget beskatning af de højere indkomster, dvs. arbejdsfri indtægter, indtægter ved spekulation.

Til § 13.

Ydelse af stipendier til elever i 10. klasse tænkes lagt ud til kommunerne, men således at staten yder tilskud.

Til § 14.

Da loven gælder for alle unge under uddannelse, som er over den undervisningspligtige alder, bortfalder behovet for ungdomsydelsen, hvorfor den foreslås ophævet, jfr. bemærkningerne til § 1 ovenfor.